

Datering av 1800-talls fotografier

Anja Hysvær Langgått

Fotoarkivar og historiker, Norsk Folkemuseum

Foredrag medlemsmøte Slekt og Data 9.1.19

NORSK FOLKEMUSEUM

- Identifisering av fotografisk materiale
 - Daguerreotypi 1839-ca.1860
 - Ambrotypi 1852-ca.1870
 - Ferrotypi 1855-1930
 - Albumin 1860-1895
 - Kollodium 1885-1910
 - Gelatin utkopieringspapir 1886-1920
- Visittkortfotografi – motiv og utforming
- Fotograf og stempel
- Eksempler på fremgangsmåte

Daguerreotypi (1839-1860)

Kilde: Graphics Atlas

Daguerreotypi (1839-1860)

1840-tallet

1850-tallet

Daguerreotypi (1839-1860)

Filter på

Dato

- 1850 (25)
- 1853 (17)
- 1854 (17)
- 1855 (17)
- More ...

Opphavsperson

- Stelzner, Carl-Ferdinand (1805-1894) (1)

Samling

- Norsk Folkemuseum, Norway (31)
- Norsk Folkemuseum - Bogstad gård, Norway (10)

Stereo plates

Nei (41)

Type

- Europeisk (36)

Resultat 1 - 41 av 41

Portrett av mann med skjegg sittende med arme...

Portrett av ukjent sittende kvinne. Portrait...

Portrett av mann, Peder Blessing (1829-1882),...

Portrett av ukjent gutt som sitter på en stol...

Portrett av ukjent mann med briller og skjegg...

Portrett av kvinne som bærer en kyse med lang...

Portrett av ukjent mann sittende med en am hv...

Gruppeportrett av sogneprest Johan Christian ...

Gruppeportrett av fire brødre: Edvard Hagerup...

Halvfigur portrett av kjøpmann og konsul Joha...

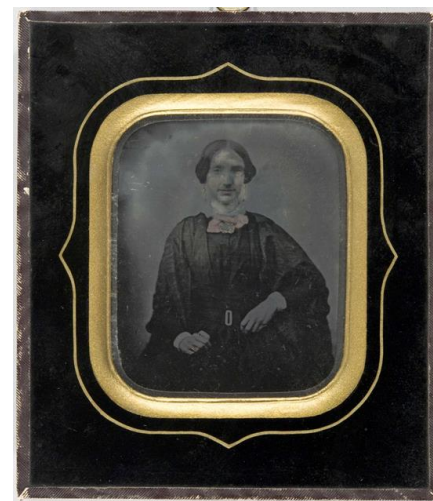
Daguerrebase.org

Daguerreotypi (1839-1860)

Samling: Norsk Folkemuseum, Norway Språk: Norwegian Type: Europeisk

Ambrotypi (1852-1870)

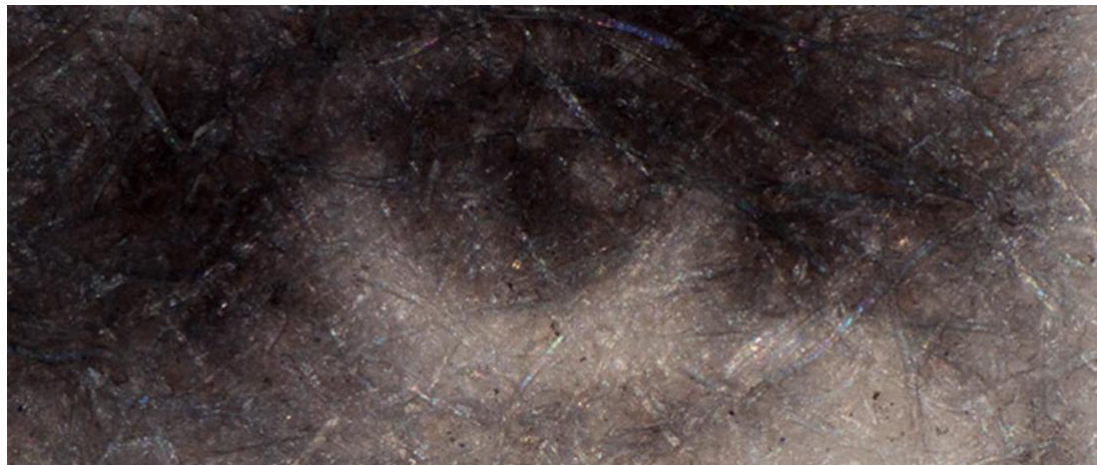
Ferrotypi (1855-1930)

Ferrotypi (1855-1930)

Albumin (1860-1895)

FUNNEMARK & NIELSEN

A. HANSEN LAURVIG

Kollodium (1885-1910)

Gelatin utkopieringspapir 1886-1920

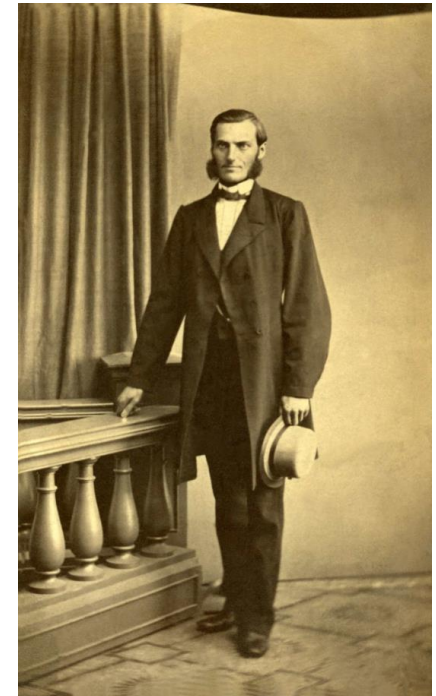

Visittkortfotografi

Carte-de-visite

Visitten 1860-1870

Vignettede brystportretter 1870-1880

De indre gemakker 1875-1890

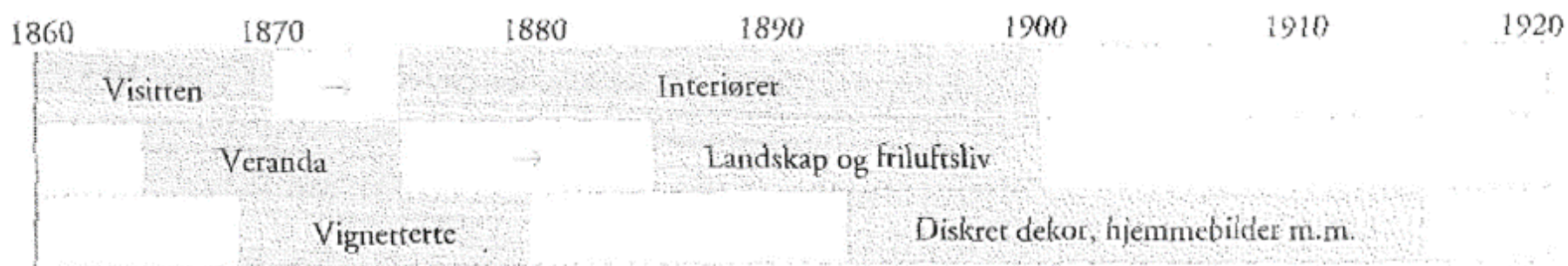

Friluftsliv 1885-1900

Diskré dekor 1895-1910

Kilde: Kristin Halaas. I fotografens regi. Norsk portrettfotografi 1860-1910. NFHF Oslo 2004/5

Kabinettkort

Cabinet card

lokalhistoriewiki.no

- Om wikien
- Hjelpesider
- Diskusjonsforum
- Tilfeldig artikkel
- Siste endringer
- Kategorier
- Kategorisnittøk
- Kontakt oss

- Avdelinger
- Allmenning
 - Norsk historisk leksikon
 - Bibliografi
 - Kjeldearkiv
 - Galleri
 - Metode og rettleiing

- Forsider
- Geografi
 - Emner

- Verktøy
- Hva lenker hit
 - Relaterte endringer

Kategori **Samtale**

Les [Vis kilde](#) [Vis historikk](#)

Søk

Det blir nye muligheter for å delta på [wikiverksted](#) i 2019. Det første verkstedet blir onsdag 9. januar fra kl. 16 til 18 i Slottsbiblioteket på Nasjonalbiblioteket. [lukk]

Kategori:Preus museums fotografregister

? [Hjelp](#)

Innhold: [Topp](#) [A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [X](#) [Y](#) [Z](#) [Æ](#) [Ø](#) [Å](#)

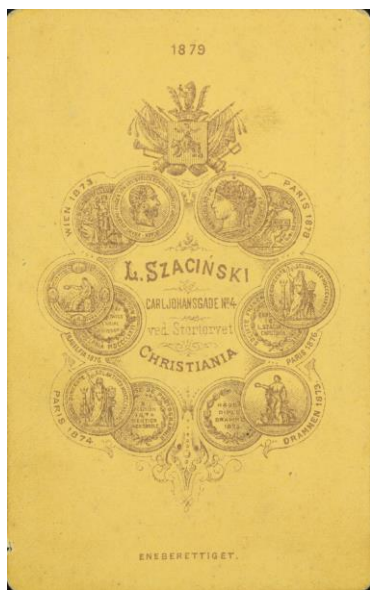
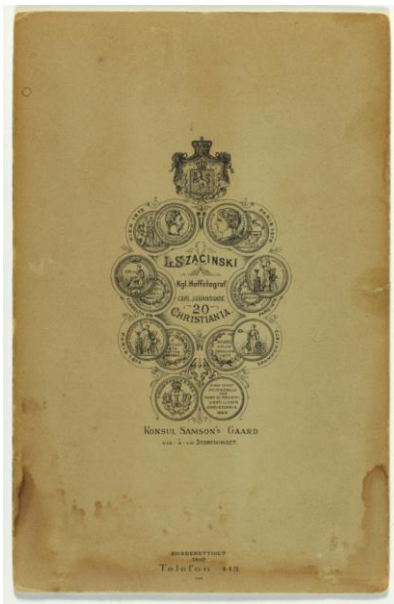
Sider i kategorien «Preus museums fotografregister»

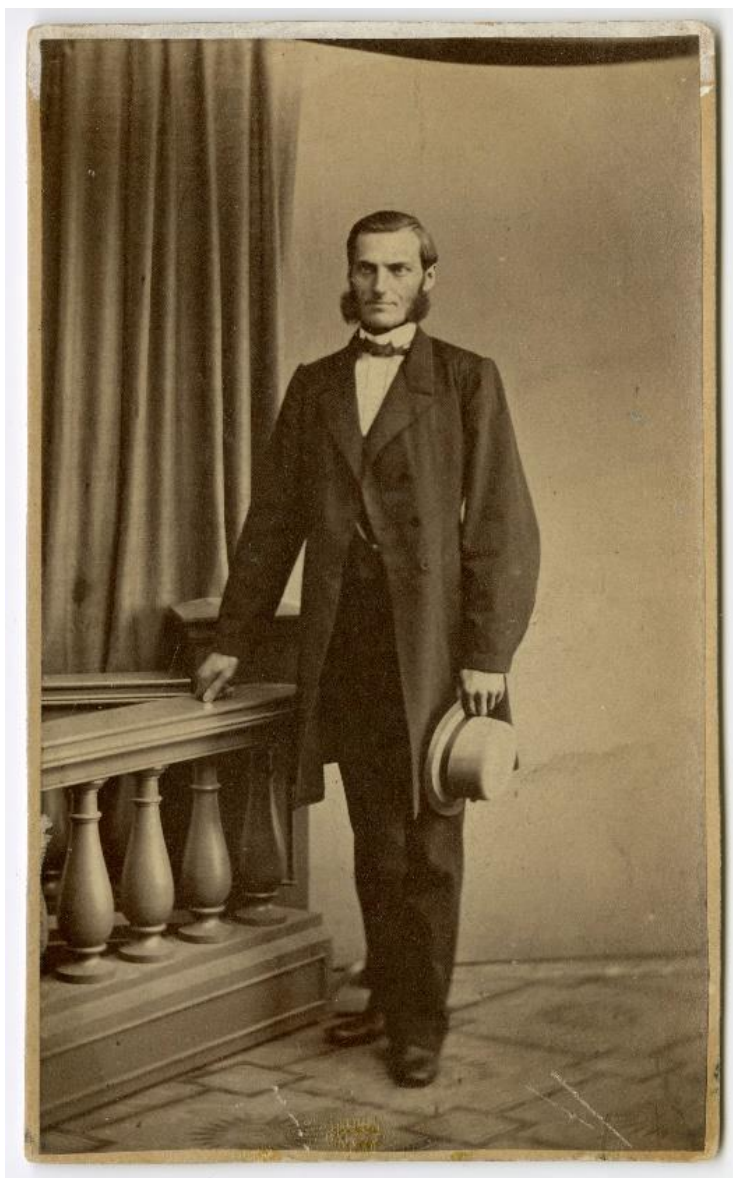
Følgende 200 sider ligger i denne kategorien, av totalt 5 078.

([forrige side](#)) ([neste side](#))

A

- [A. & C. Forsberg](#)
- [A. & M. Henriksen Fotografisk Atelier](#)
- [A. Andersen \(fotograf\)](#)
- [A. Baanerud & Co.](#)
- [A.W. Bjørkman](#)
- [Abel & Larsen, Photographisk Atelier](#)
- [Charlotte Abel](#)
- [Christian Fredrik Abel](#)
- [Hans Holterman Abel \(1830–1903\)](#)
- [Louise Abel](#)
- [Arvid Johan Andersen](#)
- [Bjørn Falch Andersen](#)
- [Charles Kammillo Aggvin](#)
- [Fredrik Andersen](#)
- [Haakon Andersen](#)
- [Harald K. Andersen](#)
- [Ingeborg Andersen](#)
- [Inger Emilie Andersen](#)
- [Isak Andersen](#)
- [Iver Marenius Andersen](#)
- [Jan Andersen \(fotograf\)](#)
- [Jan Gunnar Andersen](#)
- [Arbeiderbevegelsens arkiv i Telemark](#)
- [Arbeiderbevegelsens arkiv i Vestfold](#)
- [Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek](#)
- [Bergensavisen](#)
- [Arbeidets Rett](#)
- [Arbeidsmiljøsenenteret](#)
- [Arentz & Bahr](#)
- [Dorothea Regine Arentz](#)
- [Arild Bjørnulf](#)
- [Arkiv i Nordland](#)
- [Arna Sogelag](#)
- [Arnesen & Young](#)

Fotografisk materiale?

- ✓ varm rød/brun tone
- ✓ Synlige papirfiber
- Albuminpapir 1860-1895

Motiv og utforming?

- ✓ Helfigur, «på visitt», på verandaen
- ✓ Ingen dekor eller trykk på pappen
- 1860-tallet

Peter Petersen (1835–1894)

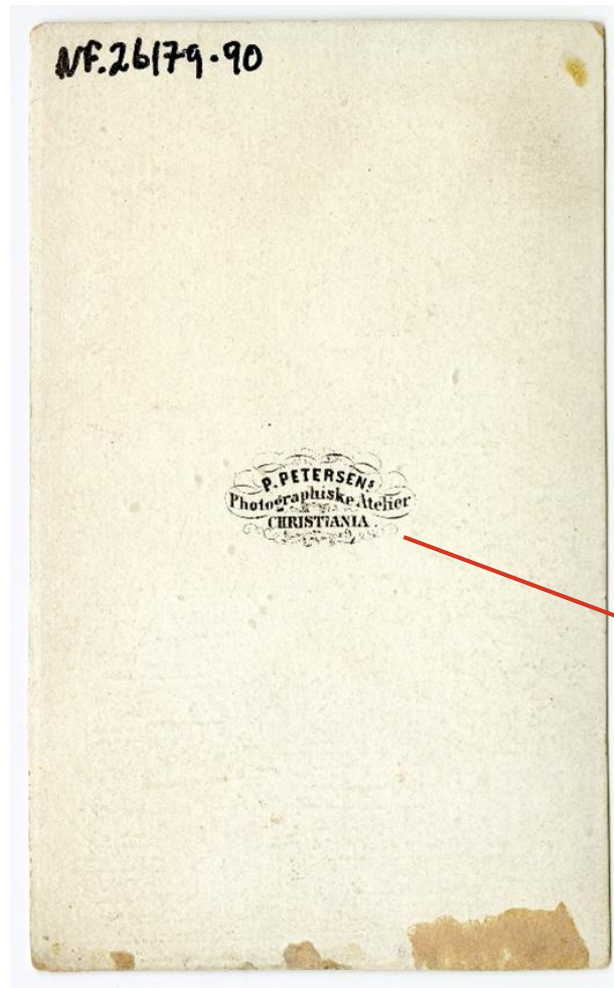
Peter Petersen (født 5. mai 1835 i København, død 26. juli 1894 i Kristiania) var fotograf og ansatt ved Norges geografiske oppmåling. Han var opprinnelig portrettfotograf og kom til Norge i 1862. Petersen ble ansatt ved NGO i 1865 og ble i 1874 sjef for 5. seksjon. Han utviklet nye metoder for reproduksjon av kart og fikk i 1874 et reisestipend til Wien.

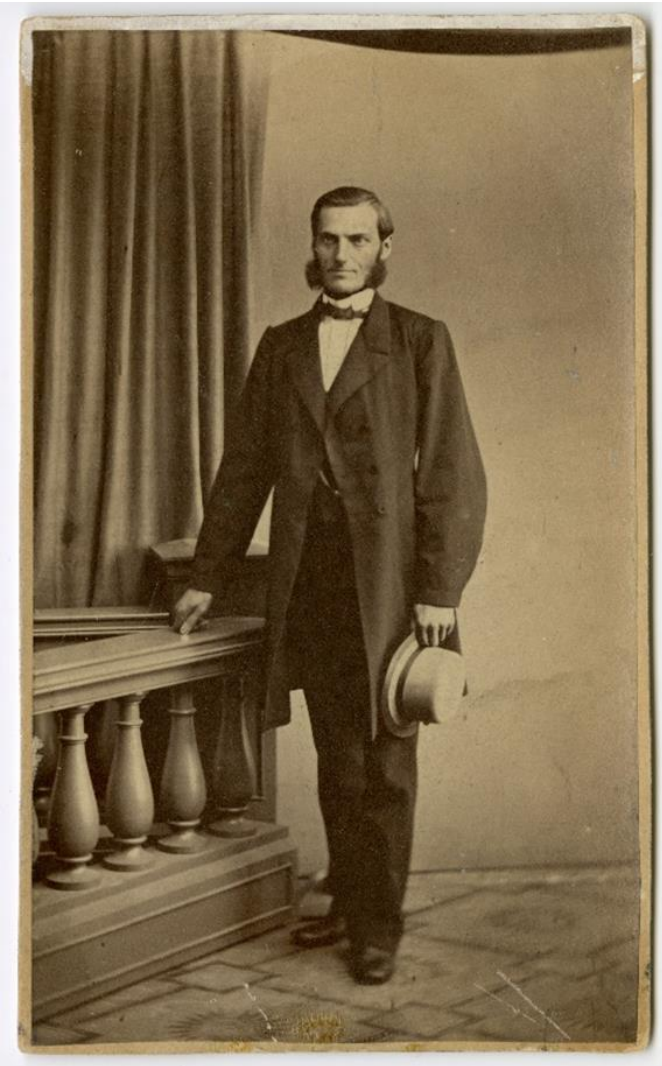
Susanne Bonge har følgende opplysninger: «Til en utstilling i Stockholm fotograferte han en kopi på pergament av *Heimskringla*. Den ble utstilt av C. Holst, men sies å være utført av "Bestyreren af Opmaalingskontorets photographiske Atelier, Hr. Petersen, samt koloreret af Hr. Magnus Petersen i Kjøbenhavn". Arbeidet kostet 250 Spd. og ble forært Bergens Musæum av Carl XV (Codex Frisianus Arnamagnaanske Samling No.45.). Det latinske titelblad har: "Photographia expressit P. Petersen Christiania 1864". Han antas også omtrent samtidig å ha utført "Kong Sverres Saga af Eirspennil" for professor Unger.»

Bilder Finnes i *Gamle Bergen*. Registrerte virkesteder mellom 1862 og 1865 i Kristiania: *Kongensgd. 21, Raadhusgd. 11* og «hjørnet af Kirkegaden og Raadhusgade».

Kilder

- [Peter Petersen](#) i Preus museums register over norske fotografer.
- [Peter Petersen](#) på Digitalt museum.
- [Peter Petersen](#) på KulturNav
- Bonge, Susanne: *Eldre norske fotografer : fotografer og amatørfotografer i Norge frem til 1920*. Utg. Universitetsbiblioteket i Bergen. Bergen, 1980. [Digital utgave](#) på Nettbiblioteket
- [Peter Petersen](#) i Historisk befolkningsregister
- [Peter Petersen](#) i folketelling 1875 for Kristiania kjøpstad fra Digitalarkivet
- [Peter Petersen](#) i folketelling 1885 for Kristiania kjøpstad fra Digitalarkivet
- Anonym (1947) *Den Kongelige norske Sankt Olavs orden 1847-1947*, s. 256 – Grøndahl, Oslo.

Fotografisk materiale?

- ✓ varm rød/brun tone
- ✓ Synlige papirfiber
- Albuminpapir 1860-1895

Motiv og utforming?

- ✓ Helfigur, mann med hatt står i entreen
- ✓ Uten dekor på pappen
- 1860-tallet

Fotograf?

- ✓ Enkelt fotografstempel på baksiden: *P. Petersens Photographiske Atelier Christiania*
- ✓ Fotografregisteret: Registrert virkested i Kristiania mellom 1862 og 1865

Datering: 1862-1865

Fotografisk materiale?

- ✓ Ingen synlige papirfibre
- ✓ Irisering
- Kollodium 1885-1910

Motiv og utforming?

- ✓ Helfigur portrett
- ✓ Utendørscene
- 1880-1910

Fotograf?

- ✓ Fotografstempel: Lind & Co. MOSS.
- 1893-1949

Datering: 1893-1910

Fotografisk materiale?

- ✓ Ingen synlig papirfibre
- ✓ Ingen irisering
- Gelatin utkopieringspapir 1884-1910

Motiv og utforming?

- ✓ Vignettert brystportrett
- ✓ Forseggjort kartong med trykk
- 1870-1910

Fotograf?

- ✓ M. Björlycke Kongensgade 20
Kristiania

Mathias Jørgen Ludvig Bjørlycke

Mathias Jørgen Ludvig Bjørlycke (født 24. februar 1871 i Østre Aker, dødsår ukjent) var fotograf i Kristiania.

Han var sønn av folkeskolelærer Karl Fredrik Bjørlykke (f. 1836 i Skodje) og Martha Bjørlykke (f. 1832 i Borgund). Ved folketellinga 1900 bodde han sammen med foreldrene, som ugift fotograf, på Grorud skole - en kan anta at det var der faren hadde sin lærergering. Det var den gang en helt ny skole, som åpna i 1900 som erstatning for Rommiskolen.

Averterte i 1898 med «Elevator» og «Fri Frisering». I 1896 hadde han adresse Kongens gate 7, og fra 1897 til 1902 Kongens gate 20. Erik Bjørklund overtok lokalene i Kongens gate 20.

Utvandret i 1902 til USA.

Kilder

- [Mathias Jørgen Ludvig Bjørlycke](#) i Preus museums register over norske fotografer.
- [Mathias Jørgen Ludvig Bjørlycke](#) på Digitalt museum.
- [Mathias Jørgen Ludvig Bjørlycke](#) på KulturNav
- [Bonge, Susanne: Eldre norske fotografer : fotografer og amatørfotografer i Norge frem til 1920.](#) Utg. Universitetsbiblioteket i Bergen. Bergen. 1980. [Digital utgave](#) på Nettbiblioteket
- Upublisert materiale i Preus museum (2012)
- [M. Bjørlycke](#) i folketelling 1900 for Aker herred fra [Digitalarkivet](#)

Fotografisk materiale?

- ✓ Ingen synlig papirfibre
- ✓ Ingen irisering
- Gelatin utkopieringspapir 1884-1910

Motiv og utforming?

- ✓ Vignettert brystportrett
- ✓ Forseggjort kartong med trykk
- Etter 1870

Fotograf?

- ✓ Fotograf M. Björlycke Kongensgade 20 Kristiania

Datering 1897-1902

Fotografisk materiale?

✓ Albumin 1860-1895

Motiv og utforming?

✓ Helfigur. Bakteppe med søyler.
Avslappet positur i de indre
gemakker.

→ 1875-1900

Fotograf?

✓ Fotograf: Nyblinn. Kristiania

→ 1866-1910

✓ Adresse: Karl den 12tes gade
No 5

→ 1870-1900

Datering: 1875-1895

NF. 26179-39

PORTRÆTTER MALES I OLIE.

ENEBERETTIGET 1886.

NYBLIN

KARL DEN 12TES GADE N^O 5

KRISTIANIA

PLADEN OPBEVARES.

Fotografisk materiale?

✓ Albumin 1860-1895

Motiv og utforming?

✓ Helfigur. Bakteppe med søyler.
Avslappet positur i de indre
gemakker.

→ 1875-1900

Fotograf?

• Fotograf: Nyblinn. Kristiania.
→ 1866-1910

• Trykt på baksiden: Karl den
12tes gade No 5: → 1870-1900

~~Datering: 1875-1895~~

Datering: 1886

Fotografisk materiale?

✓ Albumin 1860-1895

Motiv og stil?

✓ Helfigur,
utendørsscene/friluftsliv
→ 1885-1900

Fotograf?

✓ Fotografstempel: E.
Birkeland. Molde.
→ 1867-1921

Datering: 1885-1895

Fotografisk materiale?

✓ Kollodium 1885-1910

Motiv og stil?

✓ Vignettert brystportrett

✓ Dekorert kartong

→ 1870-1910

Fotograf?

✓ Gihbsson. Christiania

NF. 26178 · 033

Sølvmedalje

Skien 1891:

Gihbsson

19 Carl Johansgade 19.

J.L.N

Sølvmedalje

Skien 1891:

Virkesteder:

- 1888 ca-1898: Kristiania, [Kongens gate 13/13B](#)
- 1891 ca: Kristiania, [Karl Johans gate 19](#)
- 1894 ca-1898: Kristiania, [Karl Johans gate 35](#)

Fotografisk materiale?

- ✓ Kollodium 1885-1910

Motiv og stil?

- ✓ Vignettert brystportrett, etter 1870
- ✓ Dekorert kartong

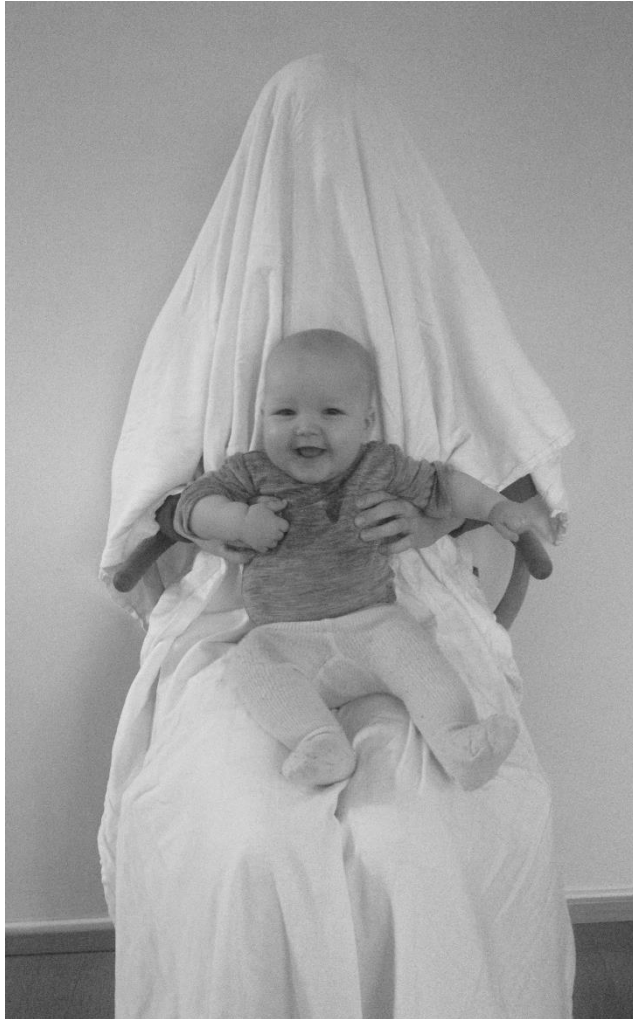
Fotograf?

- ✓ Gibson Christiania
- ✓ Adresse: «Carl Johansgade 19»
1891-1894
- ✓ Sølvmedalje i 1891

Datering: 1891-1894

Takk for meg!

Fotografregisteret finnes på
www.lokalhistoriewiki.no

Hjelp til identifisering av fotografiske materialer:
<http://www.graphicsatlas.org/>
www.preusmuseum.no

Vil du se flere bilder?
www.digitaltmuseum.no

Kontakt:
anja.langgat@norskfolkemuseum.no

Kilder/litteratur:
Roger Erlandsen. Pas nu paa! Nu tar jeg fra Hullet! Om fotografiens første hundre år i Norge – 1839-1940. 2000

Kristin Halaas. I fotografens regi. Norsk portrettfotografi 1860-1910. NFHF Oslo